

‘Ik dacht echt in stereotypen’

Leerkrachten in spe maken intensief kennis met wereld kansarme leerlingen

- ▶ Studenten weten doorgaans vrij weinig over kansarmoede
- ▶ In een module van twee weken verdiepen ze zich in de problematiek
- ▶ De werkvorm maakt dat het thema meer dan andere leerstof aan de ribben blijft kleven



Het onderzoek brengt duidelijk sfeer. „Maar het is zeldzaam dat ze leerstof zo mee naar huis nemen.” © Arteveldehogeschool

Jozefien VAN HUFFEL

Ze bezochten welzijnsorganisaties en scholen. Ze luisterden naar ervaringsdeskundigen in de kansarmoede en naar gastspreekers. Ze zochten overal informatie bijeen, en twee uur per dag zaten ze in groepjes van twaalf samen om alle puzzelstukjes bij elkaar te leggen. „Het was heel intensief. Je bent er constant mee bezig”, vertelt Evy, een van de 106 jongeren die dit jaar aan de Gentse Arteveldehogeschool afstudeert als leerkracht in het la-

ger onderwijs. „Terwijl je in het nieuws iets ziet over de sluiting van Opel Antwerpen, of je gewoon op straat loopt.” Twee weken verdiepten de leerkrachten in spe zich na de januariexamens in kansarmoede, in al zijn aspecten. Lesgever Ria Willems: „Het

is zeldzaam dat ze de leerstof zo mee naar huis nemen.”

Het onderzoek van de studenten begon bij een aantal verhaalfragmenten. Over Martine die de bosklas van haar dochter Melody niet kan betalen, over Sjamira die door taalachterstand afzakt naar

het buitengewoon onderwijs. Alle vragen die de gevallen oproepen, proberen de studenten te beantwoorden. „Telkens duiken nieuwe vragen op, en traag maar daadwerkelijk krijgen de studenten vat op het thema”, zegt Willems.

De studenten moeten een kritische blik ontwikkelen op de samenleving, op zichzelf en op hun beroep

De module moet de studenten duidelijk maken dat kansarmoede alomtegenwoordig is. „Ze leren ook uitsluitingsmechanismen zien, en bekijken kritisch of de maatregelen waarmee de samenleving reageert, werken of niet”, legt Willems uit. „Voor zichzelf moeten ze aanvoelen dat ze kijken met de blik van de middenklasse waar ze bijhoren.”

Ten slotte bestuderen de groepjes hoe onderwijs soms ook uitsluit en hoe scholen en leerkrachten dat voorkomen. Wat met

schulden op school? Mag je een kind tweedehandskleren geven? „We hopen dat ze een kritische blik ontwikkelen op de samenleving, op zichzelf en hun beroep.”

„Het is goed dat we deze module volgen. Ik merkte dat we vaak in stereotypen dachten over armoede, en ik denk dat er veel onwetendheid is bij leerkrachten”, vertelt Claire. „Vooral de getuigenis van drie voormalige studenten, die nu in hun scholen met armoede worden geconfronteerd, maakte indruk.”

Marjolein vertelt hoe aandacht voor kansarmen schuilt in kleine dingen. „Denk aan knutselmateriaal. Je kunt je leerlingen niet zomaar vragen om van alles mee te brengen. Een middenklassegezin heeft altijd wel een schoendoos staan, bij een kansarm gezin is dat niet zo. Uit trots zouden sommigen zelfs schoenen gaan kopen die ze niet kunnen betalen.” Willems: „De eerste dag schreven de studenten op een A4-vel wat ze wisten over armoede bij allochtonen en autochtone kinderen. Vandaag kwam de opdracht terug. Er was een hemelsbreed verschil.”

‘Geen keuzevrijheid zonder -bekwaamheid’

Veel ouders zien ervan af om hun kinderen christelijk op te voeden. Later moeten ze zelf kunnen kiezen, klinkt het. Christelijke opvoeding is niet beperkend, maar net bevrijdend, stelt Piet RAES



Waarom bidden met je kinderen? Jouw keuze voor hen maakt dat zij later bewust zelf kunnen kiezen, voor of tegen. © KNA-Bild

Lieve WOUTERS

Een hongerige ezel stond eens voor twee gelijke hooibalen. Hij kon niet kiezen van welke hooibaal eerst te eten en stierf van de honger. Zoiets zou de mens nooit overkomen, betoogde de Franse filosoof Buridanus in de veertiende eeuw. De mens baseert zijn keuze immers niet alleen op wat voor hem ligt, maar ook op zijn innerlijke drijfveren.

Op een gespreksavond met godsdienstleerkrachten en pedagogen over *Geloven in onderwijs* aan het Hoger Diocesaan Godsdienstinstituut (HDGI) in Gent haalde Piet Raes deze middeleeuwse les aan om te tonen dat een christelijke opvoeding er wel degelijk toe doet. De vormingsmedewerker van ccv Gent en auteur van *Geloven in katholiek onderwijs* (Pelckmans, 2009, over de identiteit van het katholieke onderwijs) trad in debat met kinderrechtencommissaris Bruno Vanobbergen en classicus Wim Verbaal.

„Vandaag zien veel ouders ervan af hun kinderen degelijk in te leiden in het geloof, om hen later in alle vrijheid zelf te laten kiezen. Maar er is geen keuzevrijheid zonder keuzebekwaamheid. Daarvoor heb je het voorbeeld van je ouders nodig, die zich hechten aan een overtuiging en daar trouw aan blijven. Een kind kan hen in die overtuiging volgen of er zich net tegen afzetten en voor een andere invulling kiezen.”

Krijgen kinderen die bekwaamheid niet mee, dan eindigen ze toch nog als het ezeltje van Buridanus. Voorbeelden zijn er te over. Of het nu gaat om een relatie, een studiekeuze of een beroepskeuze, vaak lijken jongeren met zichzelf te worstelen om de

knoop door te hakken en vervolgens trouw te blijven aan die ene keuze. Het gevolg is dat keuzes almaar worden uitgesteld, waardoor velen achterblijven met een gevoel van zinloosheid en eenzaamheid. De deur naar één keuze openen, betekent ook andere mogelijkheden opgeven, en dat lijkt ondoenbaar. Zo blijven alle deuren gesloten.

Zowel thuis als op school blijft het christelijke opvoedingsproject daarom waardevol. „Als opvoeder moet je kinderen leren zich te hechten aan bepaalde za-

ken en andere los te laten. Tegelijk is het ook belangrijk om onderscheid aan te brengen in de hooibalen zelf. Als er geen verschil is in het uitgebreide aanbod van levensbeschouwingen, dan treedt onverschilligheid in.”

„Hier past een persoonlijk, getuigend en bescheiden spreken”, weet Piet Raes. „Je wenst je kind je geloof toe, niet omdat het beter is dan een ander, maar omdat je weet dat het je gelukkig maakt. Inhoudelijk kiezen we voor het christendom vanwege de caritas, de liefdevolle dienstbaarheid.”

Advertentie

GEZIEN OP VTM

Stannah trapliften de ideale oplossing.

Nieuw model Stannah

<p>Stannah bvba Poverstraat, 94 1731 Relegem fax: 02 366 44 80</p>	<p>info@stannah.be www.stannah.be</p>	<p>Bestel en documentatie gratis: tel 0800 95 950 Toestel SO90 (gratis nummer)</p>
--	---	---

Naam + voornaam		
Adres		
Postcode		
Stad		
Tel.:		